

Békessy Béla

(1875. november 16., Debrecen – 1916. július 8., Werchy)

Békessy László a Semsey család gazdasági igazgatója gyermekeként született 1875. november 16-án Debrecenben. Gimnáziumi évei után a Magyar Királyi Ludovika Akadémiára került.

1985 augusztusában avatják. Katonai pályáját a Debreceni 2. huszárezredben hadapródként kezdte, majd 1899-ben hadnagyként átvezényelték a Váci 6. huszárezredhez. Az utász és dandártiszti katonai szakiskola mellett vívó, torna és lovas tanári képesítést szerez. 1911-ben századosként került vissza szülővárosába.

Mint hivatásos katona a kezdetektől az északi fronton harcolt, számos kitüntetésben részesült. Az első háborús karácsony a Jasló körüli harcoknál, a második Volhíniában érte. Huszárait nem kívánta elhagyni, így nem élt a Ludovikán felajánlott tanári kinevezés lehetőségével. Hosszú állóharcok után 1916. július 6-án haslövés érte, három nap szenvedés után Werchy-n, a frontkórházban hunyt el. Szosicne görög katolikus templománál temették el.

Hazahozatala után a Fiumei úti, majd a debreceni köztemetőben helyezték el hamvait.

A Magyar Atlétikai Club (MAC) vívója volt. Kezdetben törvívásban versenyzett, de miután első nyilvános szereplésekor, 1902-ben a Szegedi Vívó Egylet nemzetközi versenyén kardvívásban negyedik lett, a továbbiakban mindkét fegyvernemben szerepelt. Az 1900-as évek elejének kimagasló tudású vívója volt, a magyar vívás nemzetközi tekintélyének egyik megalapozójának tartják. 1902-től hat egymást követő alkalommal megnyerte a magyar kardvívó bajnokságot, 1905 és 1906-ban pedig törvívásban is az első helyen végzett. 1904-ben esélyesként indulhatott volna a nyári olimpiai játékokon, de I. Ferenc József – vagy a közös hadügyminiszter, Pitreich Henrik lovag – tisztjeinek megtiltotta a magyar színekben való versenyzést, így Békessy Béla, Mészáros Ervin, Szántay Jenő, Zulavszky Béla nem utazhatott el St. Louisba. Legnagyobb sikerét harminchét évesen érte el, az első olimpia, amelyen indulhatott a stockholmi 1912. évi nyári olimpiai játékok volt. A csapatversenyeken nem szerepelhetett, de mindhárom fegyvernem egyéni versenyén indult és kardvívásban a négyszeres olimpiai bajnok Fuchs Jenő mögött a második helyet szerezte meg.

A vívás mellett más sportokban is tevékenykedett. Minősítési lapján jó futó, gyorsúszó, evezős és lovas bejegyzés olvasható. Kiváló lovas volt, megnyerte az 1907. évi budapesti díjlovaglás „A” csoportját Álmos nevű lovával és ezzel Ferenc József tiszteletdíját is.

Evezős múltjáról keveset tudunk, pedig Ludovikás korától tagja volt a Neptun Budapesti Evezős Egyletnek, valamint váci szolgálati ideje alatt a helyi evezős életnek is. A Váci SE 1904-ben tiszteletbeli tagjává választja. Fuchs Jenőtől eltérően – aki versenyzőként evezett a Sirály és a Duna Budapesti Evezős Egyletekben és 1911-ben megnyerte a prágai regatta szenior szkiff versenyét – a túrázást választotta. Nem ismerjük Fábri Imre – a Hitelbank turista osztálya elnökének – az 1925. évi emlékkő avatásán elmondott méltató szavait, csupán egy barát által elbeszélte történetet a „nagy Duna-túra” eseményeiről.

Debrecenben 1929 óta egy utca és a Vívócentrum őrzi nevét, valamint két emléktábla. Csanak József (2002) alkotása, amelyet az egykori – nevét viselő – iskolából áthelyeztek a Kossuth laktanyába és Domonkos Béláé (2011) a Vívócentrum udvarában.

Neve szerepel a margitszigeti Neptun-kövön és a váci evezős hősi halottak emléktábláin.